

Etikos

Etikos

Danmarks førende konsulenthus i etisk rådgivning

Etik og kommunikation//TR//Uddannelsesforbundet//10. april 2024

Etik og kommunikation

- *Hvordan håndterer vi uenigheder?*

- Dialog for at blive klogere?
- Diskussion og kamp for at få ret?
- Hvad er vores mål, når vi kommunikerer?

Etik og kommunikation – en investering i tillid

- * Kommunikation er etik
- * Etik er kommunikation
Hvorfor siger vi, som vi siger?
- * Bevidstgørelse om hvad vi vil med vores budskab
- * Bevidstgørelse om grundholdninger
- * Dilemmabevidsthed
- * Forskellige (etiske) perspektiver og ikke én endegyldig sandhed
- * Forstyrrelse af polariseringer
- * Gennemsigtighed og åbne dagsordener
- * **Kommunikation i balance**
- * **Et fleksibelt mindset**

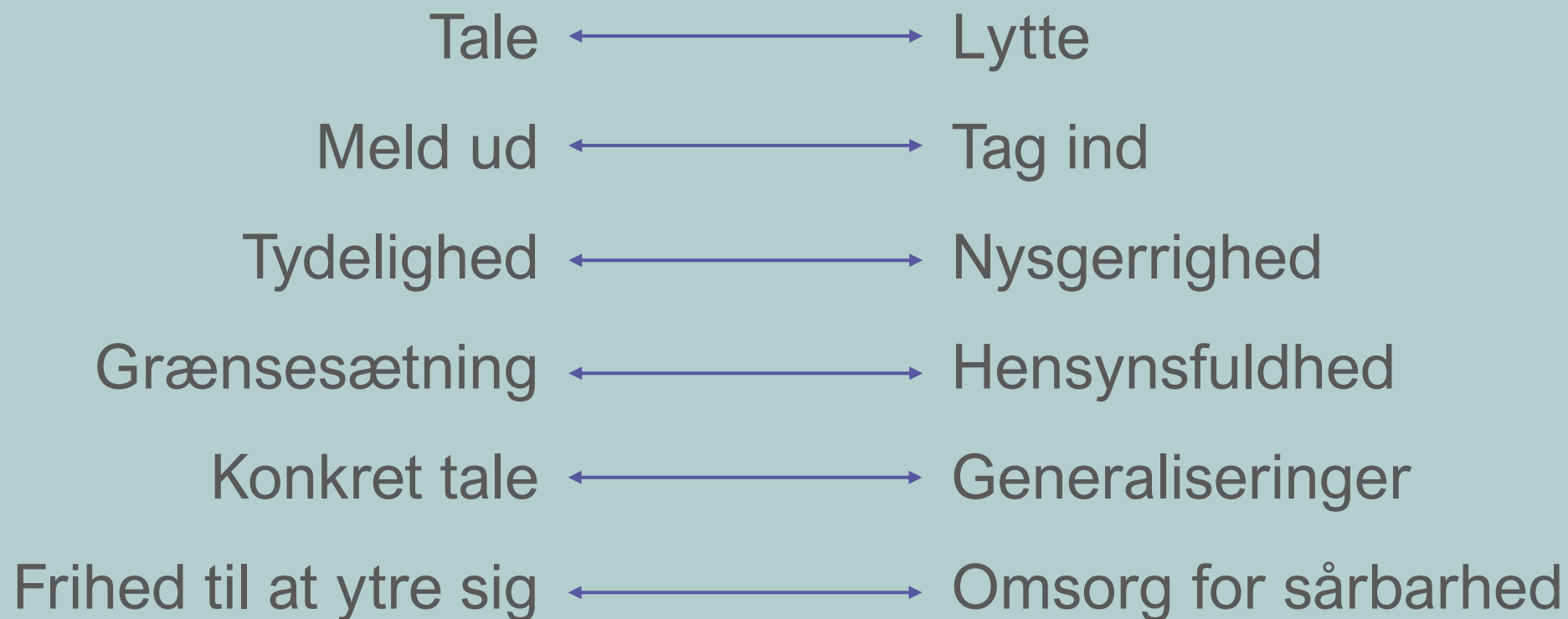

Balancer – *i det kollegiale samarbejde*

Hvad siger reglerne?	←→	Hvad giver mening?
Individets behov	←→	Hensyn til fællesskab
Struktur og systemer	←→	Fleksibilitet
Grænsesætning	←→	Rummelighed
Produktivitet	←→	Proces
Detaljer	←→	De store linjer

Kommunikationskulturen

- *Fleksibilitet og den gode balance*

Det etiske landskab

Hvilke positive konsekvenser vil min handling have?

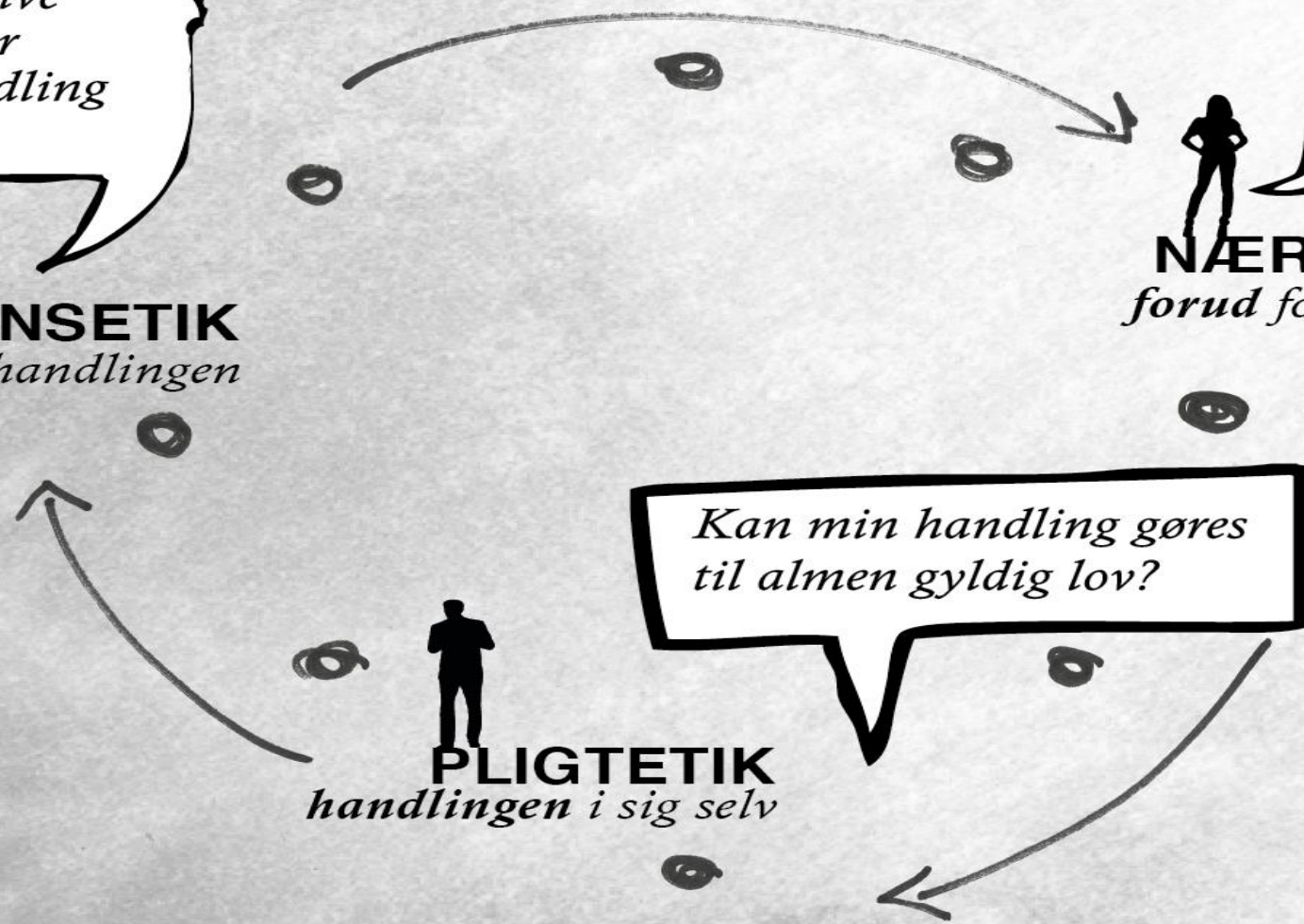
Hvad er min intention?

KONSEKVENSETIK
efter handlingen

NÆRHEDETIK
forud for handlingen

Kan min handling gøres til almen gyldig lov?

PLIGTETIK
handlingen i sig selv

”Det etiske landskab” (målrettet samarbejdet)

Nærhedsetik

- Omsorg for sårbarhed, empati, nærhed, individets behov og drømme
- Relationen er målet, tryghed, tillid; anerkendelse og rummelighed
- Menneske først, mødet i nuet, meningsfuldhed, motivation
- Hvad siger vores intuition?

Pligtetik

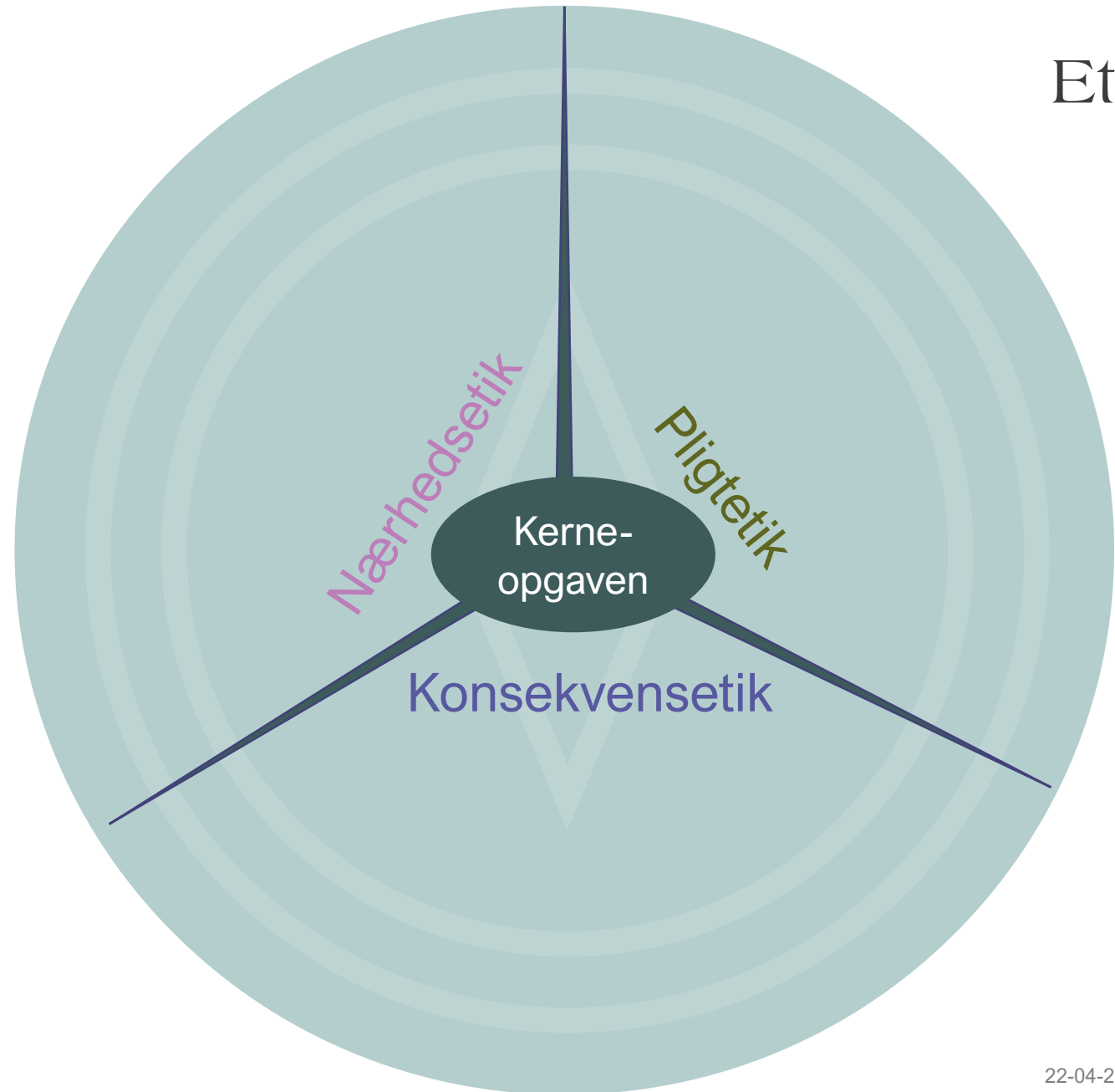
- lovgivning, retningslinjer, retmæssighed, troværdighed
- Faglighed, rettigheder, dokumentation, oplysning, gennemsigtighed
- Integritet, selvbestemmelse, liv uden tvang -> Selvstændiggørelse
- Fokus på opgaven: Hvad har vi pligt til? Hvad er vores ansvar?

Konsekvensetik

- Målet helliger midlet, størst mulig nytte, de mange interesser
- Hensyn til helheden, fordeling af ressourcer, bidrag og gavn, udvikling
- Ressourceoptimering og effektivisering, selvhjulpethed, fokus på mål, effekt og resultater
- Pragmatisk tænkning

Den undvigende kommunikation - konfliktskabende	Den gode dialog -Undersøgende og ansvarstagende	Den angribende kommunikation - konfliktskabende
Mål: At få ret	Mål: At blive klogere	Mål: At få ret
Omtale frem for tiltale ..Nu har hun igen glemt at.. ...Hun må jo da vide, at...	Konkret tale (ift. <i>handling</i>) Tydelighed Der er noget i den aftale, der undrer mig	Kamp mellem rigtigt og forkert ..Sådan hænger det overhovedet ikke sammen..
Benægtelse/bagatellisering ..Det er nok også bare mig.. Det' jo heller ikke, fordi det er nogen stor ting...	Stå ved → Vær nysgerrig Jeg lægger vægt på... Hvordan ser du på det?	Angreb/anklage ..Du har fuldstændig misforstået.. Du lytter overhovedet ikke til, hvad jeg siger...
Selv-retfærdiggørelse ..Jeg har i hvert fald altid..	Vend tilbage ..Jeg har tænkt nærmere over vores snak i går.. Der er noget, der gik op for mig...	Forsvar ..Det passer ikke, det har jeg aldrig sagt...
Søge alliancer ...Jeg er i hvert fald ikke den eneste som... Vi er mange, der mener...	Timeout ..Jeg har brug for en pause og lige få samlet tankerne... kan vi mødes igen i morgen?	Generaliseringer ..Det er typisk dig.. Du er altid så...
Tavshed ...	Helikopterperspektiv ..Jeg har bemærket, at vi tit..	Den andens skyld ..Det er også fordi, du..
Selvbebrejdelse ..Vi har jo også haft det rigtig svært... Der' aldrig nogen, der fortæller os noget...	Læring ...Hvad er vi blevet klogere på?	Distancerende humor ...kan du ikke tage lidt sjov?.. Man skal godt nok passe på, hvad man siger...

Etikkompasset

Selvbestemmelse

- Træd frem, meld ud og meld ind
- Tag ansvar for at give din stemme til kende
 - Anerkend forskellighederne
 - Vær nysgerrig på uenighederne
 - Vær ærlig frem for fjøelig
 - Vov det ene øje

Integritet

- Gå efter bolden ikke efter manden
- Stil din ekspertise til rådighed
- Vær nysgerrig på andres ståsted
- Del din viden uden at blive bedrevidende
 - Vær tydelig uden at diktere
 - Forstyr generaliseringer

DEN GODE DIALOG

Værdighed

- Tal *med* frem for *om*
- Vær i øjenhøjde og i dialog
- Vær nysgerrig på vaner og plejer
- Hav opmærksomhed på dem/os
- Forstyr egne antagelser og formodninger

Sårbarhed

- Vær nænsom og opmærksom
- Tænk over ordenes magt
- Vis omsorg og BLIV med 'det svære'
 - Stop op og tænk efter
- Vend tilbage når ord rammer
 - Sænk tempoet

DE 10 BALANCEPUNKTER

KOMMUNIKATIONSKUNST – DE HÅRFINE BALANCER

- At være tydelig uden at blive skråsikker
- At være nysgerrig uden at snage
- At se uden at nedstirre
- At være rummelig uden at miste kant
- At vise interesse uden at invadere
- At dvæle uden at gå i stå
- At stå ved uden at gro fast
- At være fleksibel uden at blive holdningsløs
- At være omsorgsfuld uden at blive omklamrende
- At være fræk uden at blive grov

Det professionelle
krydsfelt

En opmærksomhed

på magt

Tak for i dag

Lene Frølund Thomsen, Indehaver og etisk rådgiver Etikos

<https://www.linkedin.com/in/lene-frølund-thomsen/>

Lene@etikos.dk